

بسمه تعالیٰ

مجلس شورای اسلامی

دوره سوم - سال دوم

۱۳۶۸ - ۱۳۶۹

شماره ترتیب چاپ ۵۵۴

شماره دفتر ثبت ۲۲۴

شماره ۱۳۵۱۶ / ج / ۲۹

تاریخ ۱۳۶۸/۴/۲۶

برادرگرامی حجت‌الاسلام والملمین آقای‌هاشمی‌رفسنجانی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون وین درمورد حفاظت از  
لایه اوزون که بنایه پیشنهاد شماره ۲۱-۹۲۵ مورخ ۱۳۶۷/۲/۲ سازمان حفاظت محیط  
زیست در جلسه مورخ ۱۳۶۸/۲/۱۳ هیات وزیران به تصویب رسیده است به پیوست تقدیم  
و تقاضای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر

میرحسین موسوی

نظر به اینکه از سال ۱۹۷۵ فعالیتهای جهانی برای جلوگیری از تخریب لایه اوزون در جو بالای زمین آغاز گردیده لذا برنامه محیط‌زیست ملل متحد "بمنظور اتخاذ تدابیر لازم و فراهم نمودن موجبات کنترل منصفانه و تجدید استفاده از موادی که باعث تخریب لایه اوزون می‌شود، در سال ۱۹۸۱ کمیته‌های‌گفتگوی لایه اوزن را در گروه‌های تشکیل و این کمیته در پنجمین نشست خود لزوم همکاری هم‌جانبه سازمانهای بین‌المللی و کشورهای جهان را برای حفاظت از لایه اوزون تأکید نموده و بدنبال آن کنوانسیونی در وین تهیه و به کلیه کشورها ارسال گردیده است.

با عنایت به مرتب فوق و لزوم همکاری جهانی برای حفاظت از لایه اوزون و با توجه به اصل ۷۷ قانون اساسی لایحه زیر تقدیم می‌گردد.

لایحه الحقاق دولت جمهوری اسلامی ایران به  
کنوانسیون وین درمورد حفاظت از لایه اوزون

۱۶ ماده واحده - کنوانسیون وین درمورد حفاظت از لایه اوزون مشتمل بر یک مقدمه و ۲۱ ماده و ۲ ضمیمه و نیز متن پروتکل مونترآل درمورد مواد کاهنده لایه اوزون مصوب سپتامبر ۱۹۸۷ (از ملحقات کنوانسیون وین درمورد حفاظت از لایه اوزون) به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم استاد الحق آن داده میشود .

نخست وزیر      معاون نخست وزیر ورثیتیس سازمان حفاظت محیط زیست      وزیر امور خارجه

کنفرانس وین برای حفاظت از لایه اوزون

مقدمه

طرفهای این کنوانسیون ،

با اعلم به اثر بالقوه زیان آور دگرگونیهای لایه اوزون بر زندگی انسان و محیط زیست ،  
با تذکار مقررات مربوط در اعلامیه کنفرانس سازمان ملل درباره محیط زیست انسان  
و بویژه اصل ۲۱ ، که پیش بینی کرده است . " طبق منشور ملل متحد و اصول حقوق  
بین الملل ، دولتها کاملا حق دارند تا در جرایح بخوب مقررات محیط زیستی خود از منابع  
خود بهره برداری کنند ، و نیز مسؤولند تضمین کنند که فعالیتهای انجام شده در حیطه  
صلاحیت یا کنترل آنها موجب زیان به محیط زیست کشورها یا مناطق خارج از محدوده  
صلاحیت ملی آنها نباشد " .

باتوجه به اوضاع و احوال و شرایط خاص کشورهای در حال توسعه ،  
با توجه به کارها و مطالعات در حال انجام در سازمانهای ملی و بین المللی و بمویزه  
طرح جهانی اقدام درباره لایه اوزون مربوط به برنامه محیط زیست سازمان ملل ،  
و نیز باتوجه به تدبیر احتیاطی برای حفظ لایه اوزون که در سطوح ملی و بین المللی  
ناکنون اتخاذ شده است ،

با علم به اینکه اقدامات برای حفاظت لایه اوزون از کرند دلگومندیهای ناشی از فعالیت‌های انسان مستلزم همکاری و اقدامات بین‌المللی است و باید مبتنی بر ملاحظات علمی و فنی مربوط باشد ،  
و نیز با علم به نیاز به پژوهش بیشتر و مطالعات منظم به منظور توسعه دانش علمی مربوط به لایه اوزون و اثرات زیان آور احتمالی ناشی از تغییرات آن ،  
با تصمیم برای حفظ بهداشت انسان و محیط زیست در مقابل اثرات سوء ناشی از تحولات لایه اوزون ،  
به نحو ذیل توافق نموده‌اند :

- ماده ۱ - تعاریف .  
از نظر اجرای این کنوانسیون .
- ۱ - لایه اوزون به معنی لایه اوزون جوی واقع در سطح فوق از لایه مرزی سیاره زمین است .
- ۲ - "اثرات سوء" به معنی تغییرات در محیط فیزیکی یا "بیوتا" ، از جمله تغییرات اقلیمی است ، که برسلامت انسان یا بر ترکیب ، قابلیت کسب مجدد نیرو و حاصلخیزی اکوسیستم‌های طبیعی یا مصنوعی یا برموداد غنید برای انسان اثرات زیان آور جدی دارد .
- ۳ - "تکنولوژی یا تجهیزات جایگزین" یعنی تکنولوژیها یا تجهیزاتی که استفاده از آنها کاهش یا از بین بردن کامل پخش اجسامی را که اثرات بالفعل و یا بالقوه سوء بر لایه اوزون دارند امکان‌پذیرمی‌سازد .
- ۴ - "اجسام جایگزین" یعنی اجسامی که اثرات سوء بر لایه اوزون را کاهش می‌دهند ، از بین می‌برند و یا از بروز آنها جلوگیری می‌نمایند .
- ۵ - غیر از مواردی که در متن به گونه‌ای دیگر تصریح شده‌باشد "طرف‌ها واعضاً و امضاء کنندگان" این کنوانسیون به نحو مترادف به کار و قطباند .
- ۶ - "سازمان یک پارچه‌سازی اقتصادی منطقه‌ای" یعنی سازمانی که به وسیله دولتهای منطقه معینی تشکیل شده است و نسبت به امور موضوع این کنوانسیون یا بروتکل‌های مربوط به آن واجد صلاحیت بوده و قانوناً مجازی باشد که طبق آثین نامه‌های

داخلی خود استاد مربوطه را امضا ، تصویب ، تبoul و تایید نموده و یا به استاد مربوطه  
ملحق گردد .

۷ - "برونکلها" به معنی پرونکل های این کنوانسیون می باشد .

#### ماده ۲ - تعهدات کلی .

۱ - طرفها طبق مقررات این کنوانسیون و برونکل های معتبر که عضویت آنها را دارا  
می باشند ، اقدامات لازم را به منظور حفظ سلامت انسان و محیط زیست در قبال اثرات  
بالغل و یا بالقوه سوء ناشی از فعالیت های انسان که لایه اوزون و دگرگون می سازند یا  
ممکن هست دگرگون سازند ، معمول خواهند داشت .

۲ - بدین منظور طرفها بر حسب امکانات در دسترس و توانایی های خود اقدامات  
زیر را معمول خواهند نمود .

الف - همکاری از طریق مشاهدات ، پژوهش و مبارله اطلاعات منظم جهت فهم  
بهتر و ارزیابی اثرات فعالیت های انسان بر لایه اوزون و اثرات تغییرات لایه اوزون بر  
سلامت انسان و محیط زیست .

ب - اتخاذ تدابیر مناسب قانونی و اداری و همکاری در هماهنگ سازی خط مشی های  
شایسته جهت کنترل ، تحدید ، تقیلی یا جلوگیری از فعالیت های انسانی تحت اختیار و  
کنترل آنان ، هرگاه تشخیص داده شود که این فعالیت ها بقینا و یا احتمالاً موجب اثرات  
سوئی هستند که از دگرگونی یا دگرگونی محتمل لایه اوزون ناشی می گردد .

پ - همکاری در تدوین اقدامات ، رویه ها و ضوابط مورد توافق جهت اجرای این  
کنوانسیون ، به منظور تصویب برونکلها و الحقیقتها .

ت - همکاری با ارگان های ذیصلاح بین المللی جهت اجرای موثر این کنوانسیون  
و برونکل هایی که عضو آنها می باشد .

۳ - مقررات این کنوانسیون بهیچوجه به حق اعضاء نسبت به اتخاذ تدابیر داخلی ،  
طبق قوانین بین المللی ، علاوه بر آنها که در بند های ۱ و ۲ فوق بدان اشاره شده است ،  
لطمه وارد نمی سازد و نیز تأثیری در اقداماتی که ناکنون یکی از اعضاء کنوانسیون انجام  
داده است نخواهد داشت ، مشروط به اینکه این تدابیر و اقدامات با تعهدات شان به موجب  
این کنوانسیون مغایر نبوده باشد .

۴ - اجرای این ماده مبتنی بر ملاحظات علمی و فنی مربوطه خواهد بود .

ماده ۳- پژوهش و مشاهدات سیستماتیک

۱- اعضاء تعهد می نمایند که عندها تقاضاء انجام پژوهش و ارزیابیهای علمی را درخصوص موادر ذیل مستقیماً و یا از طریق ارگانهای ذیصلاح بین المللی آغاز کنند یا درمورد آنها همکاری نمایند .

الف- فرآیندهای فیزیکی و شیمیائی که ممکن است لایه اوزون را تحت تأثیر قرار دهند .

ب- تندرستی انسان و اثرات دیگر زیست‌شناسی ناشی از دیگرگونیهای لایه اوزون ،  
بعویزه اثرات معلوم تغییرات در تشخشعات مارواه بدن خورشید که دارای اثرات  
زیست‌شناسی می باشد ) .

پ- اثرات اقلیمی ناشی از دیگرگونیهای لایه اوزون .

ت- اثرات حاصل از هرگونه دیگرگونی لایه اوزون و از هرگونه تغییر تبعی در تشخشعات  
بر مواد طبیعی و صنعتی مفید برای انسان ،  
ث- اجسام ، رویدها ، فرآیندها و فعالیتهای که ممکن است بر لایه اوزون اثر  
پذیرند ، و اثرات جمعی آنها .

ج- اجسام و تکنولوژیهای جایگزین .

ج- امور اجتماعی ، اقتصادی مربوط .

و آنچه که درالحقیقه‌های شماره ۱ و ۲ تشریح شده است .

۲- اعضاء تعهد می نمایند که عندها تقاضاء مستقیماً یا از طریق ارگانهای ذیصلاح  
بین المللی و با توجه کامل به قوانین داخلی خود و فعالیتهای جاری در سطوح ملی و بین المللی  
برنامه‌های مشترک یا تکمیلی جهت بررسی سیستماتیک وضع لایه اوزون و سایر عوامل  
مربوط ، که درالحقیقه شماره ۱ شرح داده شده است ، برقرارنموده و یا گشرش دهند .

۳- اعضاء متعهد می شوند که مستقیماً یا از طریق سازمانهای ذیصلاح بین المللی  
در مراقبت نسبت به جمع آوری ، ارزیابی و انتقال اطلاعات پژوهشی و مطالعاتی از طریق  
مراکز ذیربط اطلاعاتی جهان بطور منظم و به موقع همکاری نمایند .

ماده ۴- همکاری درزمینه‌های حقوقی ، علمی و فنی

۱- اعضاء می باشند مبادله اطلاعات علمی ، فنی اجتماعی ، اقتصادی ، تجاری و  
حقوقی مربوط به این کنوانسیون را ، که درالحقیقه شماره ۲ با تفصیل بیشتر ذکر شده است

تسهیل و ترغیب نمایند . اینگونه اطلاعات در دسترس سازمانهای مورد توافق اعضاء قرار خواهد گرفت . چنانچه تامین کننده اطلاعات آنها را محترمه اعلام کرده باشد ، هر یک از سازمانهای دریافت کننده اطلاعات باید در عدم افشاء اطلاعات مزبور مراقبت و آنها را به نحوی ضبط و ربط نماید که قبل از قرار دادن آنها در دسترس هماعضاء جنبه محترمانه بودن آنها ملحوظ و مراعات گردیده باشد .

۲- اعضاء باید طبق قوانین و مقررات وعرف داخلی خود و بوسیله اداره نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال توسعه در پیشبرد توسعه و انتقال تکنولوژی و دانش مستقیماً یا از طریق سازمانهای بین‌المللی ذیصلاح ، همکاری نمایند . این همکاری باید بخصوص از طرق ذیل انجام گردد .

- الف - تسهیل در کسب تکنولوژی‌های جایگزین توسط طرف‌های دیگر ،
- ب - تامین اطلاعات درخصوص تکنولوژی‌ها و تجهیزات جایگزین و فراهم آوردن دستورالعمل‌ها و جزوه‌های واهنمای خاص آنها ،
- پ - تامین تجهیزات و امکانات لازم برای پژوهش و مطالعات سیستماتیک ،
- ت - آموزش مناسب پرسنل علمی و فنی .

#### ماده ۵- انتقال اطلاعات

اعضاً می‌باشند در چارچوب روش و مقاطع زمانی تعیین شده در جلسات اعضاً استاد خاص ، اطلاعات مربوط به تدبیر اتخاذ شده توسط خود را برای اجرای این کنوانسیون و پرونکلنهائی که عضویت آنها را دارند ، از طریق دبیرخانه به کنفرانس امضا کنندگان ( مصوبه حاضر ) موضوع ماده ۶ آنی الذکر منتقل نمایند .

#### ماده ۶- کنفرانس امضا کنندگان

۱- بدینوسیله یک کنفرانس امضا کنندگان تشکیل می‌شود که نحسین جلسه آن بوسیله دبیرخانه‌ای که بطور وقت به موجب ماده ۷ ، حداقل یک سال پیاز به اجراء در آمدن این کنوانسیون ، تعیین می‌گردد ، منعقد خواهد گردید . بعد از آن جلسات عادی کنفرانس امضا کنندگان باید به‌فواصل موقت ، که توسط خود کنفرانس و در نحسین جلسه آن تعیین خواهد شد ، منعقد می‌گردد .

- ۲- تاریخ جلسات فوق العاده کنفرانس امضا، کنندگان بمتخفیض خود کنفرانس یا براساس درخواست کتبی هریک از اعضاء تعیین خواهد شد ، مشروط به آنکه درخواست طرف شش ماه بعد از ارسال توسط دبیرخانه مورد تایید حداقل یک سوم اعضاء قرار گیرد .
- ۳- کنفرانس امضا، کنندگان می باشندی باتفاق آراء و آئین نامه های اجرائی و مالی برای خود و ارکانهای فرعی که ممکن است تشکیل دهد و همچندین مقررات مالی حاکم بر انجام وظیفه دبیرخانه را مورد موافقت و تصویب قرار دهد .
- ۴- کنفرانس امضا، کنندگان می باشندی در اجرای این کنوانسیون مراقبت و نظارت مستمر اعمال نموده و علاوه بر آن می باشندی .
- الف - نحوه و فواصل زمانی انتقال اطلاعات موضوع ماده ۵ را تعیین نموده و اطلاعات مزبور و همچندین گزارش های تسلیمی از طرف ارکانهای فرعی خود را مورد بررسی قرار دهد .
- ب - اطلاعات علمی مربوط به لایه اویزن ، دکرگونی احتمالی آن و اثرات بالقوه چنین دکرگونی های را مورد بررسی قرار دهد ،
- پ - طبق ماده ۲ ، در هماهنگی خط مشی ها ، سیاستها تدبیر مناسب اتخاذ شده جهت تقلیل پخش و نشر موادی که موجد دکرگونی لایه اویزن می گردند ، مساعدت و توصیه های لازم را در مورد اقدامات مربوط به این کنوانسیون ارائه نمایند .
- ت - طبق مواد ۳ و ۴ بر نامه های برای پژوهش ، مطالعات منظم ، همکاری های علمی و تکنولوژی ، مبادله اطلاعات و انتقال تکنولوژی و دانش ، تدوین نمایند ،
- ث - طبق مواد ۹ و ۱۰ ، در صورت لزوم اصلاحی های برای کنوانسیون و الحاقی های آن مورد مطالعه و تصویب قرار دهند ،
- ج - اصلاح هر پروتکل و هر الحاقیه آن را مورد بررسی قرار دهند و در صورت اتخاذ تصمیمی در این زمینه ، توصیه های خود را به طرفهای ذیر بخط پروتکل ارائه دهند ،
- چ - طبق ماده ۱۵ ، الحاقی های اضافی باین کنوانسیون را مورد بررسی و در صورت لزوم تصویب قرار دهند ،
- ح - طبق ماده ۸ بر توکل های را مورد بررسی و در صورت لزوم تصویب قرار دهند ،
- خ - به منظور اجرای این کنوانسیون در صورت لزوم ارکانهای فرعی تشکیل دهند ،
- د - عند الاقتضاء خدمات سازمانهای بین المللی ذیصلاح و کمیته های علمی به ویژه سازمان هواشناسی جهانی ، سازمان بهداشت جهانی و همچندین کیته هماهنگ کننده

مربوط به لایه اوزون را دریزوهش‌های علمی، طالعات سیستماتیک و فعالیتهای دیگر  
مربوط به اهداف کنوانسیون درخواست و حسب مورد از اطلاعات کسب شده‌ها زیرین سازمانها  
و کمیته‌ها استفاده نمایند ،

ذ - هرگونه اقدام اضافی را که ممکن است برای نیل به اهداف این کنوانسیون لازم  
گردد مورد توجه قرار دهدن .

۵ - سازمان ملل متحد، ارگانهای تخصصی آن و سازمان بین‌المللی انرژی اتمی و  
بیز هر کشوری که طرف این کنوانسیون نیست، می‌توانند نمایندگانی بعنوان ناظر در  
جلسات کنفرانس اضافه کنندگان داشته باشند، هر سازمان یا ارگان ، واحد شرایط در  
زمینه‌های مربوط به حفظ لایه اوزون اعم از ملی و بین‌المللی ، دولتی یا غیر دولتی ،  
که تمایل خود را به اعزام نماینده بعنوان ناظر در کنفرانس اضافه کنندگان به دبیرخانه  
اطلاع داده است ، می‌تواند در جلسات کنفرانس شرکت نماید، مگر آنکه حداقل یک سوم  
اعضای حاضر با این امر مخالفت نمایند . پذیرش و شرکت ناظران نابغ آئین نامه مصوب  
در کنفرانس اضافه کنندگان خواهد بود .

#### ماده ۷ - دبیرخانه

۱ - وظایف دبیرخانه به قرار ذیل خواهد بود .

الف - ترتیب دادن جلسات پیش بینی شده دومواد ع، ۹، ۸ و ۱ و تأمین خدمات  
مربوط به آنها ،

ب - تهیه و ارسال گزارش‌های براساس اطلاعات دریافت شده طبق مواد ۴ و ۵ و  
بیز برپایه اطلاعات حاصل از جلسات ارگانهای فرعی که موجب ماده ۶ تشکیل شده‌اند ،

پ - انجام وظایف محله به آن به موجب هر بروتکل ،

ت - تهیه گزارش درباره فعالیت‌هایی که دراینای وظایف خود به موجب این  
کنوانسیون انجام داده است و ارائه آن گزارشیا به کنفرانس اضافه کنندگان ،

ث - برقراری هماهنگی‌های لازم با سایر ارگانهای بین‌المللی مربوط و بوریزه تمهمید  
ترتیبات قراردادی و اداری ، حسب ضرورت ، برای ایقای موضع وظایف خود ،

ج - ایفای وظایف دیگری که کنفرانس اضافه کنندگان تعیین نماید .

؟ - وظایف دبیرخانه نا پایان اولین جلسه عادی کنفرانس اضافه کنندگان که طبق

ماده ۶- منعقد خواهد گردید ، موقعتاً توسط برنامه محیط زیست سازمان ملل این خواهد گردید . کنفرانس امضاء کنندگان در اولین جلسه عادی خود دبیرخانه را از میان سازمانهای بینالمللی موجود و ذیصلاحی تعیین خواهد کرد که تمایل خود را نسبت به اینها و ظایف دبیرخانه به موجب این کنوانسیون اعلام داشته‌اند .

**ماده ۷-**

- ۱- کنفرانس امضاء کنندگان می‌تواند در جلسه خود پروتکلهای را طبق ماده ۲ تصویب کند .
- ۲- متن کلیه پروتکلهای پیشنهادی توسط دبیرخانه لاقل شش ماه قبل از چندین جلسه‌ای به اطلاع امضاء کنندگان خواهد رسید .

**ماده ۸- اصلاح کنوانسیون و پروتکلها**

- ۱- هریک از اعضاء می‌تواند اصلاح این کنوانسیون یا هریک از پروتکلهای آنرا پیشنهاد نماید . در این اصلاحیه‌ها باید ملاحظات علمی و فنی مدنظر قرار گیرد .
- ۲- اصلاحیه‌های این کنوانسیون در جلسه کنفرانس امضاء کنندگان موردن قبول قرار خواهد گرفت . اصلاحیه‌های مربوط به پروتکل در جلسه اعمای آن پروتکل خاصیتی دارند که برای تصویب آن در نظر گرفته شده باشد ، متن هر اصلاحیه پیشنهادی کنوانسیون حاضر یا هر پروتکل توسط دبیرخانه حداقل شش ماه پیش از جلسه‌ای که برای تصویب آن در نظر گرفته شده است ، با اطلاع اعضاء خواهد رسید .
- ۳- امضاء کنندگان به منظور نیل به اتفاق نظر در قبول هریک از اصلاحیه‌های پیشنهادی مربوط به این کنوانسیون ، کوشش‌های لازم را مبذول خواهند داشت . چنانچه علیرغم کلیه کوشش‌های بعمل آمده توافقی حاصل نگردد ، بعنوان آخرین اقدام ، اصلاحیه با رای اکثریت سه‌چهارم اعضا حاضر و دارنده حق رای مورد تایید قرار گرفته و توسط مرجع امانت دار جهت تایید ، تصویب و یزیرش به تکلیفاً اعضاً تسلیم خواهد گردید .
- ۴- روش مذکور در بند ۳ فوق در مرور اصلاحیه‌های اورده به کلیه پروتکلها قابل اعمال است . ولی فقط احراز دو سوم اکثریت امضاء کنندگان آن پروتکل که در جلسه حاضر و صاحب رای می‌باشند ، برای تصدیق و تصویب آن کفایت می‌نماید .

۵- تصویب ، تایید و پذیرش اصلاحیه‌ها کشنا بدلاً طلاق مرجع امانت دار خواهد رسید . اصلاحیه‌های پذیرفته شده طبق بندتای ۳ و ۴ فوق ، درنودمین روز بعد از صول اعلامیه تصویب ، تایید و پذیرش اصلاحیه‌ها از جانب حداقل سه چهارم امضا کنندگان این کنوانسیون یا حداقل دو سوم اعضا برپوتکل مربوط به مرجع امانت دار ، نسبت به اعضای پذیرنده آنها قابل اجراء خواهد بود ، مگر آنکه به منحودیگری درپروتکل پیش‌بینی شده باشد . اصلاحیه‌های مزبور نسبت به هریک از اعضاء دیگر درنودمین روز پساز آنکه آن عضو مدارک مربوط به تصویب تأثید و پذیرش اصلاحیه‌ها انتدیم داشت ، لازم الاجراء خواهد گردید .

۶- بهمنظور اجرای این ماده "اعضا حاضر و صاحب رای" به معنی طرفهای حاضر در جلسه می‌باشد که رای مثبت یا منفی می‌دهند .

#### ماده ۱۵- تصویب و اصلاح الحقیقه‌ها

۱- الحقیقه‌های این کنوانسیون یا هر پروتکل ، حسب مورد جزء لاینجزای این کنوانسیون یا پروتکل خواهد بود و در صورتی که به نحوی دیگر تصریح شده باشد ، اشاره به این کنوانسیون یا پروتکلهای آن بهمنزله اشاره به مالحقیمه‌های آنها نیز خواهد بود . این الحقیقه‌ها به امور و مسائل علمی ، فنی و اداری محدود خواهد بود .

۲- جز در مواد دیگر پروتکل درمورد الحقیقه‌های خود به منحو دیگری پیش‌بینی نموده باشد ، رویه ذیل درخصوص پیشنهاد ، تصویب و به اجراء در آمدن الحقیقه‌های منضم به این کنوانسیون یا به مالحقیمه‌های هر پروتکل ، قابل اجراء خواهد بود .

الف- الحقیقه‌های منضم به کنوانسیون حاضر طبق رویه مذکور در بندتای ۲ و ۳ ماده ۹ ، پیشنهاد و تصویب خواهد شد ، درحالی که الحقیقه‌های پروتکلهای طبق رویه مندرج در بندتای ۲ و ۴ ماده ۹ پیشنهاد و پذیرفته می‌گردد .

ب- هر طرفی که قادر نباشد یک الحقیقه اضافی به این کنوانسیون یا یک مالحقیقه به هر پروتکلی که خود طرف آن است تصویب نماید ، باید مرجع امانت دار را ظرف شش ماه از تاریخ اعلام تصویب از طرف مرجع امانت دار از این امر مطلع سازد . مزبور می‌بایستی بدون تأخیر همه اعضاء را از دریافت این اعلام تصویب آگاه سازد . هریک از اعضاء می‌تواند در هر زمان به جای مخالفت قبلی خود ، اعلام تصویب نماید و الحقیقه‌ها از آن زمان برای آن طرف لازم الاجرا خواهد گردید .

پ - به محض انقضای شش ماه از تاریخ ارسال اطلاعیه از طرف مرجع امانتدار،  
الحاقیه برای همه طرفهای این کنوانسیون یا هربروتوکل مربوط ، که اطلاعیه‌ای طبق مفاد  
بند ( ب ) فوق ، تسلیم نکرده‌اند ، قابل اجراء خواهد گردید .

۳ - پیشنهاد ، تصویب و لازم‌الاجرا ، گردیدن اصلاحیه‌های الحاقیه‌های این  
کنوانسیون ، یا هریک از پروتکلهای آن تابع روش مذکور برای پیشنهاد ، تصویب و  
لازم‌الاجرا ، گردیدن اصلاحیه‌های کنوانسیون یا الحاقیه‌های پروتکل‌ها خواهد بود و  
الحاقیه‌ها اصلاحیه‌ها باید از جمله ملاحظات علمی و فنی مربوطه را ملحوظ دارند .

۴ - هرگاه یک الحاقیه اضافی یا یک اصلاحیه الحاقی موقول به اصلاحیه‌ای بر این  
کنوانسیون یا یک پروتکل گردد ، الحاقیه اضافی با اصلاحیه الحاقی تازمانی که اصلاحیه  
این کنوانسیون یا پروتکل مربوط به مرحله اجرا در نیامده است ، لازم‌الاجرا نخواهد شد .

#### ماده ۱۱ - حل و فصل اختلافات

۱ - در صورت بروز اختلاف بین اعضاء کنندگان ، درمورد تفسیر یا اجرای این  
کنوانسیون ، طرفهای ذیربسطی می‌باشند از طریق مذاکره به حل و فصل آن مبارزت ورزند .  
۲ - هرگاه طرفهای ذیربسطی نتوانند از طریق مذاکره به حل و فصل اختلاف نائل  
آیند ، می‌توانند مشترکاً مساعی جمیله پاوساطت شخص ثالثی را تقدعاً نمایند .

۳ - هنگام تصویب ، یذیرش ، تایید یا الحاق این کنوانسیون ، یا هر زمان بعد از  
آن ، یک دولت یا سازمان یک پارچه‌سازی اقتصادی منطقه‌ای می‌تواند کتبه به مرجع  
امانتدار اعلام دارد که درمورد اختلافی که هنوز طبق بنددهای ۱ و ۲ فوق حل نشده است ،  
یک و یا دو طریق اجباری حل و فصل اختلاف مشروطه در ذیل را خواهد پذیرفت .

الف - داوری طبق روش مصوب در اولین جلسه عادی کفرانس اعضاء کنندگان ،  
ب - تسلیم اختلاف به دیوان بین‌المللی دادگستری .

۴ - هرگاه اعضاء کنوانسیون طبق بند ۳ فوق این روش و یا هر روش دیگری را  
نهذیرند ، اختلاف حسب بند ۵ به سازش ارجاع می‌شود ، مگر آنکه اعضاء بمنحو دیگری  
توافق نمایند .

۵ - کمیسیون سازش به درخواست یکی از طرفهای اختلاف تشکیل می‌گردد ،  
کمیسیون مرکب خواهد بود از تعداد مساوی اعضاء تعیین شده از جانب هر یکی از طرفهای  
ذیربسط و رئیس کمیسیون مشترکاً به وسیله اعضاء منصوب هر طرف انتخاب خواهد گردید .

رأي كنوانسيون قطعي و توصيه آميز می باشد و ظرفها می بايستی آنرا با حسن نیت مورد توجه قرار دهدند .

۶- مفاد این ماده دومورد هر پروتکل دیگری قابل اجرا بوده مگر آنکه در پروتکل مربوط به نحوی دیگر پیش بینی شده باشد .

#### ماده ۱۲ - امضاء

این کنوانسیون برای امضای دولتها یا سازمان منطقه‌ای یک پارچه‌سازی اقتصادی در وزارت امور خارجه فدرال جمهوری اتریش در وین از تاریخ ۲۲ مارس ۱۹۸۵ سپتمبر ۱۹۸۵ و در مقاصی سازمان ملل متعدد در نیویورک از ۲۲ سپتمبر ۱۹۸۵ تا ۲۱ مارس ۱۹۸۶ مفتوح خواهد بود .

#### ماده ۱۳ - تصویب ، پذیرش یا موافقت

۱- این کنوانسیون و کلیه پروتکلهای آن تابع مقررات تصویب ، پذیرش یا موافقت دولتها یا سازمانهای منطقه‌ای یک پارچه‌سازی اقتصادی خواهد بود . مدارک مربوط به تصویب ، پذیرش ، یا موافقت نزد ۱۶ آثاره شده است و به عضویت این کنوانسیون

۲- هر سازمانی که در بند ۱ فوق به آن آثاره شده است و به عضویت این کنوانسیون یا هر پروتکل مذضم به آن در می‌آید ، بدون آنکه دولتهای عضو آن سازمان امضاء کنند کنوانسیون باشند ، مکلف به اجرای تعهدات موضوع کنوانسیون یا پروتکل آن ، حسب مورد خواهد بود . دو مورد سازمانهایی که یک یا چند دولت عضو آن‌ها عضو کنوانسیون یا پروتکل مربوطه می‌باشند ، سازمان و دولتهای عضو آن در مورد مسؤولیتهای مربوط به ایفاکی تعهدات خود به موجب کنوانسیون یا پروتکل ، حسب مورد ، تصمیم خواهد گرفت . در اینگونه موارد ، سازمان و دولتهای عضو حق نخواهد داشت حقوق تحت کنوانسیون یا پروتکل مربوط را تواناً اعمال نمایند .

۳- سازمانهای مذکور در بند ۱ فوق می‌بايستی در اسناد مربوط به تصویب ، پذیرش و موافقت خود حدود صلاحیت خود را نسبت به امور موضوع کنوانسیون یا پروتکل مربوطه اعلام نمایند . همچنین این سازمانها می‌بايستی مرجع امانت دار را از هرگونه تغییر در حدود صلاحیتشان مطلع کنند .

ماده ۱۴ - الحق

۱- از زمانی که مهلت امضاء کنوانسیون حاضر با پروتکل مربوطه منقضی می‌گردد، و هر پرونده‌ای مربوط به آن برای الحاق توسط دولتها و سازمانهای منطقه‌ای یکپارچه‌سازی اقتصادی مفتوح خواهد بود.

۲- سازمانهای مورداشاره در بند ۱ فوق می‌باشند که مدارک الحق می‌باشند و مراجع امانت‌دار ایداع کردد .  
 صلاحیت خود را نسبت به امور موضوع کتوانسیون یا پروتکل مربوطه اعلام نمایند.  
 این سازمانها نیز می‌باشند که مراجع امانت‌دار را از هرگونه تغییرات عمدی در حدود  
 صلاحیت خود مطلع سازند .

۳- مقررات بند ۲ ماده ۱۳، نسبت به سازمانهای منطقه‌ای یکپارچه‌سازی اقتصادی که به این کنوانسیون پاپربروتکل مربوط به آن ملحق می‌شوند، اعمال خواهد گردید.

ماده ۱۵ - حق رای

۱- هریک از اینها کنندگان این کنوانسیون یا پروتکل مربوط به آن حق یک رای خواهد داشت.

۲- جز درمورد پیش بینی شده در بند ۱ فوق، سازمانهای منطقه‌ای یکپارچه‌سازی اقتصادی می‌باشند حق خود را در اموری که در حیطه صلاحیت‌شان است، با دادن تعدادی رای سماوی، تعداد دولتهای عضو خود که اعضای کتووانسیون یا پروتکل مربوط به‌دان هستند، اعمال نمایند. هرگاه دولتهای عضو آنها حق رای خود را اعمال کرده‌باشند، این سازمانها نمی‌باشند از حق رای خود استفاده نمایند و بالعکس.

#### **ماده ۱۶—ارتياط بين کنوانسيون و پروتوكلهای آن**

۱- یک دولت با یک سازمان منطقه‌ای یک پارچه‌سازی اقتصادی نمی‌تواند به عضویت یک هرتوتلک درآید، مگر آنکه از قبل طرف کنوانسیون بوده و یادرهمان زمان به عضویت آن داخل شود.

۲- تصمیمات مربوط به هر پروتکل فقط می باشند و موسیله طرفهای آن پروتکل اتخاذ گردند.

#### ماده ۱۷— لازم‌الاجرا<sup>۲</sup> گردیدن

- ۱— کتوانسیون حاضر در نودمین روز پس از تاریخ ایداع بیستمین سند مربوط به تصویب، پذیرش موافقت یا الحق لازم‌الاجرا<sup>۳</sup> خواهد شد.
- ۲— کلیه پروتکل‌ها، جز درمواردیکه بنحو دیگری پیش‌بینی شده باشد در نودمین روز پس از تاریخ ایداع یازدهمین سند تصویب، پذیرش پاموافقت با پروتکل یا الحق بدان لازم‌الاجرا<sup>۴</sup> خواهد گردید.
- ۳— برای هر طرفی که این کتوانسیون را پس از ایداع بیستمین سند تصویب، پذیرش موافقت یا الحق<sup>۵</sup>، تصویب قبول و یا نایید می‌کند یا بدان ملحق می‌شود، کتوانسیون در نودمین روز بعد از تاریخ ایداع مدارک تصویب، پذیرش، موافقت یا الحق آن طرف لازم‌الاجرا<sup>۶</sup> خواهد گردید.
- ۴— جز درمواردیکه بنحو دیگری در پروتکل قید شده باشد کلیه پروتکل‌ها برای طرفی که بعد از لازم‌الاجرا<sup>۷</sup> شدن آن طبق بند ۲ فوق آنرا تصویب، قبول و یا نایید می‌کند یا بدان ملحق می‌گردد.
- توضیح آن طرف با درتاریخی که کتوانسیون برای آن طرف قابل اجرا می‌شود، هر کدام دیگر باشد، لازم‌الاجرا<sup>۸</sup> می‌گردد.
- ۵— بهمنظور اجرای بند ۱ و ۲ فوق هریک از مدارک ایداع شده توسط یک سازمان منطقه‌ای یک پارچه‌سازی اقتصادی بعنوان مدرک اضافی بر مدارکی که دولتهای عضوان سازمان ایداع کودهاند، محسوب نخواهد شد.

#### ماده ۱۸— شروط

هیچ شرطی در این کتوانسیون پیش‌بینی نشده است.

#### ماده ۱۹— رجوع

- ۱— در هر زمان پس از چهارسال از تاریخ لازم‌الاجرا<sup>۹</sup> گردیدن این کتوانسیون برای یکی از اعضاء، عضو مزبور می‌تواند با اعلام کتبی به مرجع امامت دار از الحق خود به کتوانسیون رجوع نماید.

- ۲- جز در مواد دیگری در بروتکل پیش بینی شده باشد ، در هر زمان پس از چهار سال از تاریخ لازم الاجرا گردیدن بروتکل برای یکی از اعضاء عضو مزبور می تواند با اعلام کننی به مرتع امانت دار الحاق خود به بروتکل را مسترد دارد .
- ۳- چندین رجوعی بعد از انقضای یک سال از تاریخ وصول آن توسط مرتع امانت دار ، یا هر تاریخ بعدی که در اعلامیه رجوع شخص شده باشد ، موثر خواهد بود .
- ۴- رجوع هر طرفی از الحاق خود به این کنوانسیون ، به منزله رجوع آن طرف از کلیه بروتکلهایی است که عضویت آنها را داشته است .

**ماده ۲۰- مرتع امانت دار**

- ۱- دبیرکل سازمان ملل متعدد وظایف امانت دار این کنوانسیون و هر بروتکل مربوط به آن را بهمده خواهد گرفت .
- ۲- مرتع امانت دار اعضای کنوانسیون را بوزیر موارد ذیل مطلع خواهد ساخت .
- الف - امضای این کنوانسیون و هر بروتکل مربوط به آن وایداع مدارک تصویب ، پذیرش ، موافقت یا الحاق طبق ماده ۱۳ و ۱۴ ،
- ب - تاریخی که کنوانسیون و هر بروتکل مربوط به آن طبق ماده ۱۷ لازم الاجرا خواهد گردید ،
- پ - اعلامیهای رجوع انجام شده طبق ماده ۱۹ ،
- ت - اصلاحیه های مصوبه درخصوص کنوانسیون یا هر بروتکل مربوط به آن ، پذیرش آنها توسط اعضاء و تاریخ لازم الاجرا گردیدن آنها طبق ماده ۹ .
- ث - کلیه مکاتبات مربوط به تصویب و موافقت با الحقیقیها و اصلاحیه الحقیقیها طبق ماده ۱۵ ،
- ج - اطلاعیه های سازمان منطقه ای یکبار چماسی اقتصادی در مرور حدود اصلاحیت آنها نسبت به امور موضوع این کنوانسیون و یا هر بروتکل مربوط به آن و همچنین تغییرات انجام شده در آنها ،
- ج - اعلامیهای تسلیم شده طبق بند ۳ ماده ۱۱ .

ماهه ۲۱ - متنون معتبر

اصل این کنوانسیون که به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیائی تهیه گردیده و کلیه آنها از اعتبار واحدی برخوردارند می‌باشند تردد بیشتر کل سازمان ملل متحده ایداع شود.

در تصدیق و تسجیل مراتب فوق، اینجانب امضاء کننده ذیل، که دارای اختیار لازم در این مورد هستم، این کنوانسیون را امضاء نمودم. / ن

در تاریخ ۲۲ مارس ۱۹۸۵

منعقد در وین

تاریخ چاپ ۱۳۶۸/۵/۹

ورود به اداره قوانین شورای تکیبان

تاریخ ثبت: ۱۳ / /

شماره ثبت:

شماره دفتر کل:

شماره شناسه:

صفحه: